

Ahlak ve vazgeçmek

HASAN BÜLENT
KAHRAMAN

Türkiye için aranan kurtuluş öyle büyük ölçekli ve 'ötede' bir şey değildir. Küçük ölçeklidir ve ancak

insanların bireysel yaşantılarından çıkabilir. Dayanağı da olabildiğince geniş kapsamlı bir etik anlayıştır.

Bu ülkede yaşayan gençler belki de yeryüzünün en güzel sloganını haykırmakta, 'İnadına isyan / Inadına isyan / Inadına özgürlük' diye bağırılmaktadırlar ve...

coplanılmaktadırlar. Gerekçeleri bir yana bırakınız; sokakta gençlerin üstüne yürüyen tepeden tırnağa 'müsellaah' polis ordusunun, yerlerde sürünen, yerdeyken de darbe yiyen genç insanların görüntüsünü ahlak anlayışınızın içinde bir yere sığdırabiliyor musunuz?

Televizyon kanalları sabahtan akşama kadar 'kan, ter ve gözyaşı' gösteriyor. Hastane koridorlarından yayınlar yapılıyor. Batı'da ölüm anını, işkenceyi, acı çekmeyi yayımlayan kanallar vardır ve yasaktır. Çok büyük paralarla izlenebilirler. Yakalandıkları zaman yayın yapan da izleyen de akıl almayacak kadar ağır cezaya çarptırılır. Türkiye'de gece ve gündüz yapılan bu yayınları ahlaken nasıl karşılıyorsunuz?

Televizyon kanalları 'habercilik' yapıyor. Otel odaları basılıyor, insanlar kadın - erkek birlikteyken yatakta yakalanıyor. Televizyon çırılçıplak insanları, dehşet içinde çıplak teninin üstüne yoksulluğun ve maddeye duyulan özlemin cilalı muhafazası yağmurlukları geçiren, genç ama 'fersude' kadınları gösteriyor. Yüzünü kapayan kadının ellerini televizyon muhabiri açmaya çalışıyor. Ahlak anlayışınız bu gösteriyi izlemeyi kabul ediyor mu?

İnsanlar eğleniyor. Belli bir saatten sonra açıp televizyon kanallarına bakınız. Ortada oynayan, vücudunu eğip büken, kıvrıran kadınlar erkekler... güya ses hüneri gösterdiğini zannederek en akıl almaz yozlukta bir şeyler haykırarak 'istekleri cevaplayan' erkekler ve sonunda bir ömür boyu sürmüş en süfli, en müptezel sefahatın birikintisiyle külçeye dönmüş bedenini boynundan söküp beline bağladığı kravatıyla eğip büküp, attığı 'göbeği' 'halka' gösteren erkekler... ahlak anlayışınız o kadar geniş mi?

Henüz on - on bir yaşında bir çocuğun ilkel, sefih, sahte külhani tavrından zevk alarak, ne idüğü belirsiz sesinin ve okuduğu ilkel şeylerin büyüüne kapılarak eğleniyor insanlar. Ahlak anlayışınızla bağdaşlıyor mu?

İnsanlar, evlerinde büfelere sakladıkları, kendileri için kullanmaya kıyamadıkları porselenleri, kristalleri unutup 'melamin'den tabak - çanak, 'teneke'den çatal - bıçak almak için günlerce gazete kuponu biriktirdi, saatlerce kuyrukta bekledi. Bunun ahlakla ilgili bir yanı yok mu?

Bu sorulara olumsuz yanıt verip kendinizi aklayarak, bir kez daha yalan söylemeyin. Tümünü izlediniz, çoğundan zevk aldınız, birçoğunu yaşamayı seçtiniz. Çünkü, siz de Türkiye'de hep utanan, yalan söyleyen, bir şeylerini saklamak zorunda kalan, iki kişilikli insanlardan birisisiniz.

Şurası gerçek: Bu ülkede insanlar kullanıldı; tamahkârlığa alıştırıldı, dilencileştirildi. Üstelik, insanlar bu 'özellikleri' hep başkalarında olan, kendilerine ulaşmayan bir şey olarak gördüler. Oysa değil, hepimiz yalancıyız, tamahkârlık, dileniyoruz ve hepimiz utanıyoruz.

Bütün bunların çok, ama belki de bir tek nedeni var: Türkiye korkutuluyor ve korkuyor. Bu yüzden de hep elde etmenin, biriktirmenin, sahip olarak kazanmanın peşinde koşuyor. Basit, yalın bir ahlak anlayışından her geçen gün uzaklaşıyor. Her sorunu ya siyasal ya ekonomik sanıyor. Oysa değil; bu ülkede Güneydoğu sorunu ahlaktır, gözaltı kayıpları ahlaktır, faili meçhul cinayet ahlaktır, enflasyon ahlaktır... Her şey ahlaktır.

İnsanlar artık bunu bilmeli ve iki şeyi öğrenmelidir...

İlkin, hayır demeli, direnmeli, yanlış yapmalı, özgürlük istemeli ve artık çırılçıplak 'kendileri' olabilmek için kendilerine isyan etmelidirler.

İkincisi, unutmamalı, gerçek kazanç artık yitirecek bir şeyin bulunmamasıdır ve vazgeçmek de yalınlaşmak da arınmak da kazanmaktır. Çünkü, yeryüzünde boşluğun gücünü aşabilecek bir güç henüz bulunabilmiş değildir ve gerçek bir ahlak da ancak bir boşluğun ve büyük bir inkârın içinden kurulabilir.

Kurtuluş budur!